

آزمون غیر حضوری

دوره‌ی متوسطه‌ی دوم

(پایه‌ی یازدهم انسانی)

(۶ بهمن ۱۳۹۶)

بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام)

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطین پلاک ۹۲۳ - تلفن چهار رقمی ۶۴۶۳-۰۲۱

«تمام دارایی‌ها و درآمدهای بنیاد علمی آموزشی قلمچی وقف عام است بر گسترش دانش و آموزش»

برای دیدن پاسخ آزمون غیرمضوری به صفحه‌ی ششمی خود در قسمت دریافت کارنامه در سایت کانون به آدرس www.kanoon.ir مراجعه نمائید و از منوی سمت راست گزینه‌ی آزمون غیرمضوری را انتخاب کنید.

فهرست آزمون غیرمضوری

(۶ بهمن یازدهم انسانی ۹۶)

۳ ..... علوم و فنون ادبی (۲)

۵ ..... تاریخ (۲)

۷ ..... جغرافیا (۲)

۸ ..... جامعه‌شناسی (۲)

۱۰ ..... روان‌شناسی

گروه فنی و تولید

لیلا فیروزی	مدیر گروه
حبیبه محبی	مسئول دفترچه
مهشید ابوالحسنی	حروف‌نگاری و صفحه‌آرایی
مستول دفترچه: زهره قموشی	مدیر واحد مستندسازی و مطابقت با مصوبات
سوران نعیمی	نظارت چاپ

۱- در همهٔ ابیات به‌جز بیت ... هر دو آرایهٔ «تشبیه و مجاز» دیده می‌شود.

(۱) نصیحت همه عالم چو باد در قفس است / به گوش مردم نادان چو آب در غربال

(۲) زاهد خام که انکار می و جام کند / پخته گردد چو نظر بر می خام اندازد

(۳) عارض گلگون بنما دم ز گلستان چه زنی / سنبل مشکین بگشا دستهٔ ریحان چه کنی

(۴) گفتم به چشم عقل نیفتم به چاه عشق / بستی نظر ز نرگس سحرآفرین مرا

۲- واژه یا ترکیبات مشخص‌شده در کدام گزینه مجاز به علاقهٔ شباهت نیست؟

(۱) ماه کنعانی من مسند مصر آن تو شد / وقت آن است که بدرود کنی زندان را

(۲) ای که بر مه کشی از عنبر سارا چو گان / مضطرب حال مگردان من سرگردان را

(۳) گر چنین جلوه کند مغیبهٔ باده‌فروش / خاکروب در میخانه کنم مژگان را

(۴) عقل اگر داند که دل در بند زلفش چون خوش است / عاقلان دیوانه گردند از پی زنجیر ما

۳- در همهٔ گزینه‌ها به‌جز گزینهٔ ... واژهٔ مشخص‌شده در معنای نانهاده به‌کار رفته است.

(۱) جگر شیر نداری سفر عشق مکن / سبزهٔ تیغ در این ره ز کمر می‌گذرد

(۲) دست در حلقهٔ آن زلف دو تا نتوان کرد / تکیه بر عهد تو و باد صبا نتوان کرد

(۳) آسمان بار امانت نتوانست کشید / قرعهٔ کار به نام من دیوانه زدند

(۴) پرستنده زین بیش‌تر با کلاه / به چهره به‌کردار تابنده ماه

۴- ترتیب ابیات زیر به لحاظ دارا بودن آرایه‌های «تشبیه فشردهٔ ترکیبی - مجاز به علاقه شباهت - تشبیه فشرده غیر ترکیبی - تشبیه گسترده»

کدام است؟

(الف) مرگ آینه است و حسنت در آینه درآمد / آینه بر بگوید: خوش منظر است مردن

(ب) نفسی بیا و بنشین، سخنی بگو و بشنو / که به تشنگی بمردم بر آب زندگانی

(ج) در شجاعت شیر ربانیستی / در مروت خود که داند کیستی

(د) مردان خدا پردهٔ پندار دریدند / یعنی همه جا غیر خدا هیچ ندیدند

(۴) ب - ج - الف - د

(۳) ب - ج - د - الف

(۲) د - الف - ج - ب

(۱) د - ب - الف - ج

۵- اعضای بدن ذکر شده در کدام بیت معنی مجازی نمی‌دهد؟

(۱) گر ببندی زین سخن تو خلق را / آتشی آید بسوزد خلق را

(۲) برو هر چه می‌بایدت پیش گیر / سر ما نداری سر خویش گیر

(۳) پیش دیوار آن چه گویی هوش دار / تا نباشد در پس دیوار گوش

(۴) سه پاس تو چشم است و گوش و زبان / کزین سه رسد نیک و بد بی‌گمان

۶- کدام گزینه درباره «کلیم کاشانی» نادرست است؟

- (۱) از شعرای معروف صفوی در قرن یازدهم است.
  - (۲) با به کار بردن مضمون‌های ابداعی فراوان خلاق‌المعانی ثانی لقب گرفت.
  - (۳) در ابداع معانی و خیال‌های رنگین مشهور است.
  - (۴) ضرب‌المثل‌ها و الفاظ محاوره که زبان قصیده دوره صفوی را به افق خیال عامه نزدیک کرده، سخن او را برجسته ساخته است.
- ۷- واقع‌گرایی شاخصه اصلی شعر کدام شاعر است و شاعری که در سرودن شعر مذهبی معروف است ... نام دارد که ... عاشورایی او زبانزد شده است.

- (۱) وحشی بافقی - محتشم کاشانی - ترکیب‌بند
- (۲) بابافغانی شیرازی - کلیم کاشانی - قصیده
- (۳) وحشی بافقی - محتشم کاشانی - قصیده
- (۴) بابافغانی شیرازی - کلیم کاشانی - ترکیب‌بند

۸- کدام یک از گزینه‌های زیر درباره عصر صفوی کاملاً درست است؟

- (۱) شاهان صفوی در ترویج و نفوذ زبان ترکی در ایران نقش بسزایی داشتند و در این دوره کتابی به زبان فارسی ننوشتند.
- (۲) سبک عراقی در نیمه اول قرن دهم به اوج خود رسیده بود. شاعران دوره صفوی تشخیص داده بودند که این سبک از واقعیت دور شده است.
- (۳) رفاه اقتصادی مردم و آبادانی شهرهای ایران و رونق تجارت در دوره صفوی باعث شده بود هرکس به اندازه توان خود به امور فرهنگی از جمله ادبیات بپردازد.
- (۴) در دوره صفوی، فرهنگ هند از فرهنگ ایرانی همچنان تأثیر می‌پذیرفت و برخی از شاهان گورکانی به فارسی سخن می‌گفتند.

۹- هر یک از موارد زیر به ترتیب مربوط به کدام یک از شعرای معروف صفوی است؟

- الف) شعرش از نظر دقت، ظرافت و رقت معانی مشهور است.
- ب) سبک شعرش حدت واسط سبک دوره عراقی و دوره بعد یعنی سبک هندی است.
- ج) معروف‌ترین شاعر سبک هندی است.
- د) از ویژگی‌های عمده شعرش، مضمون‌های پیچیده و استعاره‌های رنگین، خیال‌انگیز و سرشار از ابهام و تخیل‌های رمزآمیز شاعرانه است.

- (۱) بابافغانی شیرازی - وحشی بافقی - بیدل دهلوی - صائب تبریزی
- (۲) بابافغانی شیرازی - وحشی بافقی - صائب تبریزی - بیدل دهلوی
- (۳) وحشی بافقی - بابافغانی شیرازی - بیدل دهلوی - صائب تبریزی
- (۴) وحشی بافقی - بابافغانی شیرازی - صائب تبریزی - بیدل دهلوی

۱۰- کدام یک از گزینه‌های زیر نادرست است؟

- (۱) صائب تبریزی در غزل‌سرایی مشهور است و برخی از تک‌بیت‌های غزلش شاهکارهایی از ذوق و اندیشه‌اند.
- (۲) بهزاد (در دوره شاه اسماعیل) و رضا عباسی (در دوره شاه عباس) از مفاخر هنر در عصر صفوی هستند.
- (۳) در عهد صفوی، هم‌زمان با رشد ادبیات در هند، فارس نیز که پایتخت و محل اجتماع شعرا و فضلا بود، از دیدگاه ادبی توسعه یافت و به «مادرشهر» مبدل شد.
- (۴) سیطره دراز مدت مغولان و تیموریان بر سرزمین ایران و ویرانی‌ها و خرابی‌هایی که در همه ابعاد و زمینه‌ها به بار آوردند، دانش، فرهنگ و ادبیات را تحت‌الشعاع خود قرار داد.

صفحه‌ی ۶۶ تا ۱۰۰

تاریخ (۲)

۱۱- کدام گزینه در ارتباط با گزاره‌های زیر صحیح است؟

- (الف) آنان خود را مصداق اهل بیت و شایسته جانشینی رسول خدا (ص) می‌دانستند.
 (ب) خلیفه عباسی که نقش زیادی در تحکیم و تثبیت حکومت عباسیان داشت.
 (ج) او قدرت و تأثیرگذاری بالایی در تاریخ سلسله عباسیان داشته است.
 (د) پیشینه تأسیس دیوان در دوران اسلامی به زمان خلافت او برمی‌گردد.

- (۱) عباسیان - سفاح - هارون - هارون
 (۲) امویان - سفاح - هامون - عمر بن خطاب
 (۳) عباسیان - منصور - هارون - عمر بن خطاب
 (۴) امویان - منصور - مأمون - هارون

۱۲- کدام یک از گزینه‌های زیر از اقدامات مأمون نمی‌باشد؟

- (۱) مأمون با تدبیر و شمشیر ایرانیانی همچون خاندان سهل و طاهر بن حسین برادرش را شکست داد و خلیفه شد.
 (۲) مأمون تحت تأثیر فضل بن سهل مرکز خلافت را از مرو به بغداد منتقل کرد.
 (۳) مأمون لباس و پرچم سیاه را که نشان عباسیان بود به رنگ سبز درآورد.
 (۴) مأمون وزیر خود فضل بن سهل را در پی حسادت و دشمنی بزرگان عرب در بغداد نسبت به خاندان سهل، به قتل رساند.

۱۳- به ترتیب در دوره عباسیان «ارزیابی، محاسبه و گردآوری مالیات زمین‌های کشاورزی» از وظایف دیوان ... بود و کدام یک از موارد زیر از

دلایل مأمون برای انتقال امام رضا (ع) از مدینه به مرو و انتخاب ایشان برای ولیعهدی خود نمی‌باشد؟

- (۱) استیفاء - توجیه حقانیت خلافت خویش
 (۲) بیت المال - مهار قیام‌های علویان
 (۳) استیفاء - کسب حمایت شیعیان
 (۴) بیت المال - جلب اعتماد خراسانیان

۱۴- امیران سلسله‌های طاهری و ... نسبت به خلافت عباسی اظهار اطاعت ظاهری می‌کردند و این امر به حکومت آنان در نظر مردم مقبولیت

و مشروعیت بخشید و روابط حکومت ... با خلافت عباسی همواره خصومت‌آمیز بود و امیران ... بیش از یک قرن خلافت عباسی را تحت سلطه خود داشتند.

- (۱) ساسانی - صفاریان - آل بویه
 (۲) سامانی - صفاریان - زبیریان
 (۳) سامانی - علویان طبرستان - آل بویه
 (۴) ساسانی - علویان طبرستان - زبیریان

۱۵- مهم‌ترین پیامد سیاسی ظهور حکومت‌های ایرانی چه بود و تصویر زیر از آثار دوره ... فرمانروای آل بویه می‌باشد.

- (۱) کاهش و زوال تدریجی سلطه سیاسی و نظامی خلفای عباسی بر ایران - عضدالدوله
 (۲) حکم فرما شدن آرامش نسبی بر جامعه و کاسته شدن از آشوب‌ها و جنبش‌ها - عضدالدوله
 (۳) کاهش و زوال تدریجی سلطه سیاسی - نظامی خلفای عباسی بر ایران - امیراسماعیل سامانی
 (۴) حکم فرما شدن آرامش نسبی بر جامعه و کاسته شدن از آشوب‌ها و جنبش‌ها - امیراسماعیل سامانی

۱۶- همهٔ موارد زیر به جز ... از عوامل ضعف فاطمیان بود و این حکومت سرانجام توسط ... منقرض شد.

(۱) ضعف سیاسی و بحران اقتصادی - صلاح الدین ایوبی

(۲) اختلافات مذهبی و سرکوب مخالفان دین - صلاح الدین ایوبی

(۳) حملات پیاپی سلجوقیان به قلمرو خلافت فاطمی - عبدالله بن زبیر

(۴) اختلافات و نزاع بزرگان و اشراف - عبدالله بن زبیر

۱۷- هر کدام از موارد زیر به ترتیب از پیامدهای کدام یک از جنگ‌های بین سپاه ایران و اعراب است؟

الف) شکست اعراب مسلمان و پس گرفتن متصرفات آنان توسط سپاه ایران

ب) تسخیر تیسفون پایتخت پرآوازه ساسانیان

پ) قطعیت سرنوشت حکومت ساسانی

(۲) قادسیه - نهاوند - جسر

(۱) قادسیه - جلولا - جسر

(۴) جسر - قادسیه - نهاوند

(۳) جسر - جلولا - نهاوند

۱۸- پایه‌گذار فلسفه مشایی ... نام دارد و جرج سارتن پدر تاریخ علم، ... را بزرگترین پزشک اسلام و قرون وسطا شمرده است و کتاب ...

ابن سینا نه فقط در ایران و جهان اسلام، که در اروپا نیز تا چندین قرن به عنوان یک منبع و مرجع معتبر پزشکی باقی ماند.

(۲) ارسطو - زکریای رازی - شفا

(۱) محمد فارابی - زکریای رازی - قانون

(۴) ارسطو - ابن سینا - قانون

(۳) محمد فارابی - ابن سینا - شفا

۱۹- به ترتیب «بیت‌الحکمه» در اصل به چه منظوری به وجود آمده بود و مناره مسجد جامع سامرا در دوره خلافت چه کسی ساخته شد؟

(۲) گفتگوی علمی و تبادل افکار - متوکل

(۱) تألیف و ترجمه کتاب از زبان‌های مختلف - مأمون

(۴) گفتگوی علمی و تبادل افکار - مأمون

(۳) تألیف و ترجمه کتاب از زبان‌های مختلف - متوکل

۲۰- در سده‌های نخستین هجری، ... مهم‌ترین مراکز آموزشی بودند و در دوره ... زبان فارسی به عنوان زبان علم و دین در کنار عربی قرار

گرفت و کدام اثر ابن سینا سهم بسزایی در مطرح کردن زبان فارسی به عنوان زبان علم داشت؟

(۲) مدارس - سامانیان - شفا

(۱) مساجد - طاهریان - دانشنامه علایی

(۴) مدارس - سامانیان - دانشنامه علایی

(۳) مدارس - طاهریان - شفا

صفحه‌ی ۶۸ تا ۹۴

جغرافیا (۲)

۲۱- کدام یک از گزینه‌های زیر در ارتباط با شرکت‌های چند ملیتی نادرست است؟

- ۱) امروزه صاحبان اغلب مزارع تک محصولی (پلانتیشن‌ها) شرکت‌های بزرگ، به‌ویژه شرکت‌های چندملیتی هستند؛ زیرا این گونه مزارع به سرمایه‌گذاری زیادی نیاز دارند.
- ۲) شرکت‌های چند ملیتی عمدتاً آمریکایی و آفریقایی هستند که با احداث مزارع تک محصولی تخصصی در کشورهای نواحی استوایی سرمایه‌گذاری می‌کنند و از نیروی کار ارزان قیمت آن‌ها در مزارع خود بهره می‌برند.
- ۳) شرکت‌های چند ملیتی شرکت‌هایی هستند که معمولاً بخش مرکزی آن‌ها در کشورهای پیشرفته صنعتی قرار دارد شعبه‌ها و کارخانه‌های مونتاژ آن‌ها در سایر نواحی ایجاد شده‌اند.
- ۴) شرکت‌های چند ملیتی در خارج از مرزهای کشور مبدأ فعالیت می‌کنند؛ برخی از این شرکت‌ها سالیانه میلیاردها دلار از تولید و صدور این محصولات، سود به‌دست می‌آورند.

۲۲- از مهم‌ترین موضوعات جغرافیای فرهنگی، مطالعه ... است و منظور از یک خانواده زبانی چیست؟

- ۱) اقوام فرهنگی - گروه بزرگی از زبان‌هاست که یک ریشه اصلی دارند.
- ۲) اقوام فرهنگی - گروه بزرگی از زبان‌هاست که به یک زبان صحبت می‌کنند.
- ۳) نواحی فرهنگی - گروه بزرگی از زبان‌هاست که به یک زبان صحبت می‌کنند.
- ۴) نواحی فرهنگی - گروه بزرگی از زبان‌هاست که یک ریشه اصلی دارند.

۲۳- به ترتیب کدام یک از کشورهای زیر جزو مهمترین مراکز دامداری تجاری در جهان نیستند و بیشتر برنج دنیا در چه نقاطی کشت می‌شود؟

- ۱) استرالیا و زلاندنو - آسیای غربی و جنوب غربی
- ۲) آرژانتین و برزیل - آسیای غربی و شمال غربی
- ۳) فنلاند و روسیه - آسیای شرقی و جنوب شرقی
- ۴) ژاپن و چین - آسیای شرقی و شمال شرقی

۲۴- به ترتیب هر یک از جمله‌های زیر مربوط به کدام یک از طبقه‌بندی فعالیت‌های اقتصادی است؟

- الف) فعالیت‌هایی که با استخراج و به دست آوردن مواد خام یا محصول از زمین یا دریا سروکار دارند.
- ب) فعالیت‌هایی مانند: حمل و نقل، بانکداری، امور پزشکی و درمانی، امور آموزشی و قضایی
- ج) فعالیت‌هایی که طی آن‌ها منابع و مواد اولیه در کارخانه‌ها تغییر شکل می‌یابند.

- ۱) کشاورزی (نوع اول) - خدمات (نوع سوم) - صنعت (نوع دوم)
- ۲) کشاورزی (نوع دوم) - خدمات (نوع سوم) - صنعت (نوع چهارم)
- ۳) خدمات (نوع اول) - صنعت (نوع دوم) - کشاورزی (نوع سوم)
- ۴) خدمات (نوع اول) - کشاورزی (نوع اول) - خدمات (نوع سوم)

۲۵- از نظر کارشناسان محیط‌زیست در ... خطر فرسایش و وضعیت شدن خاک به دلیل ... زیاد است.

- ۱) دامداری تجاری - پرواربندی تعداد زیاد دام‌ها و کمبود علوفه و فرسایش طبیعی خاک
- ۲) کشت غله تجاری - کاشت غلات در مقیاس بزرگ جهانی
- ۳) پلانتیشن - کشت متمرکز میوه‌های استوایی در طول سالیان طولانی
- ۴) کشت تخصصی تک محصولی - اختصاص یافتن مزارع در سالیان متمادی به کشت یک محصول

۲۶- کدام یک از محصولات زیر از محصولات کشت تخصصی تک محصولی به حساب نمی‌آید؟

- ۱) نخل روغنی - کائوچو - چای
- ۲) قهوه - آناناس - مرکبات
- ۳) کاکائو - کائوچو - پالم
- ۴) قهوه - پنبه - موز

۲۷- صحیح یا غلط بودن جمله‌های زیر به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

- الف) مزارع محصولات خاص نواحی گرم و مرطوب استوایی در کشورهای مجاور استوا در قاره‌های آسیا، آفریقا و آمریکای جنوبی قرار دارند.
- ب) بیشتر مزارع تک محصولی مدیترانه‌ای در نزدیکی ساحل دریاها واقع شده‌اند تا بتوان از کشتی برای صدور محصولات به نواحی مختلف جهان استفاده کرد.

پ) دامداری تجاری ممکن است در کنار مزارع بزرگ باغداری تجاری ایجاد شوند و از بقایای محصولات کشاورزی برای تغذیه دام استفاده کنند.

- ۱) ص - غ - غ
- ۲) غ - ص - غ
- ۳) ص - غ - ص
- ۴) غ - ص - ص

۲۸- در چه کشورهایی بخش عمده غذایی مردم را غلات تشکیل می‌دهد و چند درصد از ذرت جهان در آمریکا تولید می‌شود؟

- ۱) آسیایی و آفریقایی - ۴۰ درصد
- ۲) اروپایی و آسیایی - ۳۰ درصد
- ۳) اروپایی و آسیایی - ۴۰ درصد
- ۴) آمریکای جنوبی و آفریقایی - ۳۰ درصد

۲۹- کدام یک از گزینه‌های زیر در ارتباط با «پدیده بخش فرهنگی» نادرست است؟

- ۱) بخش و انتشار از یک فرهنگ به فرهنگ دیگر بدون تماس مستقیم با فرهنگ‌های دیگر به هیچ عنوان اتفاق نمی‌افتد.
- ۲) دین اسلام فقط در محل ظهور یا کانون خود باقی نماند بلکه در بخش‌های وسیعی از جهان انتشار یافت.
- ۳) در گذشته، جنگ‌ها و داد و ستد میان نواحی نقش مهمی در پدیده بخش فرهنگی داشته است.
- ۴) امروزه فرایند یکسان‌سازی فرهنگ‌ها و توسعه فرهنگ کشورهای سلطه‌گر خطری بزرگ برای فرهنگ و هویت ملی و بومی نواحی جهان می‌باشد.

۳۰- به چه علت امروزه برخی زبان‌ها در جهان غلبه بیشتری پیدا کرده‌اند؟

- ۱) در اثر پیشرفت‌های صنعتی و رشد ارتباطات
- ۲) با توجه به عواملی چون جنگ و فتح سرزمین‌ها و تجارت و مبادلات فرهنگی در میان مردم
- ۳) در اثر رشد ارتباطات و فناوری اطلاعات
- ۴) با تغییرات تاریخی در الگوهای زبانی و نابودی زبان‌های بومی و محلی

صفحه ۵۶ تا ۸۴

جامعه‌شناسی (۲)

۳۱- به ترتیب جامعه جهانی بر چه اساسی حالت‌های مختلفی به خود می‌گیرد و بر چه اساسی از انسجام برخوردار خواهد بود؟

- ۱) ویژگی‌های فرهنگی و قدرت تأثیرگذاری جوامع مختلف - اگر فرهنگ یا فرهنگ‌های غالب و اثرگذار، فاقد ویژگی‌های مطلوب باشد.
- ۲) هنگامی که جامعه جهانی عرصه حضور فعال فرهنگ‌های متفاوت باشد - اگر آن فرهنگ غالب، ویژگی‌های مطلوب یک فرهنگ جهانی را داشته باشد.
- ۳) ویژگی‌های فرهنگی و قدرت تأثیرگذاری جوامع مختلف - اگر آن فرهنگ غالب، ویژگی‌های مطلوب یک فرهنگ جهانی را داشته باشد.
- ۴) هنگامی که جامعه جهانی عرصه حضور فعال فرهنگ‌های متفاوت باشد - اگر فرهنگ یا فرهنگ‌های غالب و اثرگذار، فاقد ویژگی‌های مطلوب باشد.

۳۲- کدام گزینه ترتیب فرایند تحولات اقتصادی و سیاسی کشورهای غربی را به درستی نشان می‌دهد؟

- ۱) تحت نفوذ قرار گرفتن اقتصاد کشورهای استعمار زده و تبدیل شدن به بازار مصرف کالاهای تولید شده کشورهای غربی ← تک محصولی شدن اقتصاد کشورهای استعمار زده ← تأمین کردن نیروی کار و مواد خام مورد نیاز کشورهای غربی توسط کشورهای استعمارزده
- ۲) تحت نفوذ قرار گرفتن اقتصاد کشورهای استعمار زده و تبدیل شدن به بازار مصرف کالاهای تولید شده کشورهای غربی ← تأمین کردن نیروی کار و مواد خام مورد نیاز کشورهای غربی توسط کشورهای استعمارزده ← تک محصولی شدن اقتصاد کشورهای استعمارزده
- ۳) نامتعادل شدن مبادلات تجاری در سطح جهانی ← تحت نفوذ قرار گرفتن اقتصاد کشورهای استعمار زده و تبدیل شدن به بازار مصرف کالاهای تولید شده کشورهای غربی ← تک محصولی شدن اقتصاد کشورهای استعمارزده
- ۴) تک محصولی شدن اقتصاد کشورهای استعمار زده ← نامتعادل شدن مبادلات تجاری در سطح جهانی ← تحت نفوذ قرار گرفتن اقتصاد کشورهای استعمار زده و تبدیل شدن به بازار مصرف کالاهای تولید شده کشورهای غربی ← تک محصولی شدن اقتصاد کشورهای استعمارزده

۳۳- کدام گزینه به ترتیب جدول زیر را به درستی کامل می‌کند؟

نظریه پرداز	نظریه
دیکنز	(ب)
(الف)	مخالف دخالت دولت در اقتصاد
(ج)	نفی حق حیات کسانی که در فقر متولد می‌شوند

- ۱) (الف) ریکاردو (ب) به سخره گرفتن وضعیت نوانخانه‌ها در قالب طنز خشن (ج) مالتوس
- ۲) (الف) مالتوس (ب) به سخره گرفتن وضعیت نوانخانه‌ها در قالب طنز خشن (ج) ریکاردو
- ۳) (الف) ریکاردو (ب) رفاه کارگران موجب بالا رفتن تولید نسل آن‌ها و پیدایش مشکلات بعدی می‌شود (ج) مالتوس
- ۴) (الف) ریکاردو (ب) به سخره گرفتن وضعیت نوانخانه‌ها در قالب طنز خشن (ج) مالتوس

۳۴- کدام گزینه در ارتباط با نظریه «مارکس» در مورد حل مشکل چالش فقر و غنا درست است؟

- ۱) مارکس در نیمه دوم قرن نوزدهم به نقد فرهنگ و اقتصاد لیبرالیستی پرداخت.
- ۲) به نظر مارکس حل چالش‌های جامعه سرمایه‌داری تنها با یک حرکت انقلابی امکان پذیر بود.
- ۳) به نظر مارکس جامعه آرمانی از فردگرایی لیبرالیستی و اقتصاد سرمایه‌داری عبور نمی‌کرد و مالکیت خصوصی از بین نمی‌رفت.
- ۴) به نظر مارکس جامعه آرمانی صورتی سوسیالیستی و ناسیونالیستی پیدا می‌کرد.

۳۵- هر یک از عبارات زیر مربوط به کدام چالش جهان غرب است؟

- الف) این چالش، چالشی منطقه‌ای نبود بلکه چالشی جهانی بود.
  - ب) این چالش، چالشی درون فرهنگی بود و در تمدن واحد پدید می‌آید.
  - ج) نخستین چالشی بود که در بطن کشورهای غربی شکل گرفت.
- ۱) چالش فقر و غنا - چالش فقر و غنا - چالش بلوک شرق و غرب
  - ۲) چالش بلوک شرق و غرب - چالش فقر و غنا - چالش بلوک شرق و غرب
  - ۳) چالش فقر و غنا - چالش بلوک شرق و غرب - چالش فقر و غنا
  - ۴) چالش بلوک شرق و غرب - چالش بلوک شرق و غرب - چالش فقر و غنا

۳۶- کدام گزینه در ارتباط با علوم انسانی غربی نادریست است؟

- ۱) علوم انسانی غربی بر بنیان‌های هستی‌شناختی، انسان‌شناختی و معرفت‌شناختی غرب بعد از رنسانس شکل گرفته است.
- ۲) علوم انسانی غربی حیات و زندگی آدمی را با توجه به ابعاد معنوی آدمی، به گونه‌ای سکولار و دنیوی تعریف می‌کند و آن را سازمان می‌دهد.
- ۳) ترویج علوم انسانی غربی در کشورهای غیر غربی، عمیق‌ترین تأثیر را در توزیع جهانی فرهنگ غرب ایفا می‌کند.
- ۴) ترویج علوم انسانی غربی در کشورهای غیر غربی، فرهنگ‌ها را از علمی که مبتنی بر بنیان‌های معرفتی دینی باشد، محروم می‌گرداند.

۳۷- کدام گزینه ویژگی جامعه جهانی قبل از ظهور غرب جدید را نشان می‌دهد؟

- ۱) فرهنگ‌ها و تمدن‌های مختلف، هر یک در بخشی از جهان، حاکمیت و قدرت سیاسی مربوط به خود را به‌وجود آورده بودند.
- ۲) روابط اقتصادی، سیاسی و نظامی و فرهنگی بین کشورهای مختلف با حاکمیت‌هایی مشابه برقرار بود.
- ۳) فرهنگ‌های مختلف نمی‌توانستند از مرزهای جغرافیایی خود از طریق روابط تجاری یا گفتگوهای مستقیم علمی و معرفتی، عبور کنند.
- ۴) فرهنگ غرب به شکلی بود که به روابط میان جوامع با جامعه جهانی شکل جدیدی می‌بخشید.

۳۸- کدام گزینه صحیح یا غلط بودن عبارات زیر را به ترتیب نشان می‌دهد؟

- الف) رشد تجارت، رشد برده‌داری، انتقال برده‌های سیاه‌پوست آفریقایی به مزارع آمریکایی و انتقال ثروت به جوامع اروپایی موجب شد تا تجارت، جایگاه برتری نسبت به زمین‌داران پیدا کنند.
- ب) زوال تدریجی قدرت کلیسا منجر به حاکمیت فئودال‌ها و اربابان بزرگ شد.
- ج) در دو سده هجدهم و نوزدهم سازماندهی فرهنگی و اقتصادی جدیدی شکل گرفت که جوامع غربی را به صورت جوامع مرکزی و دیگر جوامع را به صورت جوامع پیرامونی در آورد.
- د) دولت‌های سکولار غربی در حمایت از مبلغان مسیحی انگیزه دینی نداشتند و آن‌ها با تبلیغ مسیحیت، فرهنگ عمومی جوامع غیر غربی را دچار اختلال می‌کردند.

- ۱) ص - غ - ص - ص   ۲) غ - ص - غ - ص   ۳) ص - ص - غ - ص   ۴) غ - غ - ص - ص

۳۹- به ترتیب جوامع ... به رغم مقاومت‌هایی که در طی قرن بیستم انجام دادند با ... و ... مواجه شدند و کدام عامل باعث ادغام جوامع غیر غربی در نظام جهانی جدید شد؟

- ۱) استعمارگر - استعمار نو و فرانو - استعمار
 ۲) استعمارزده - استعمار نو و استعمار فرانو - استعمار
 ۳) استعمارزده - استعمار قدیم و استعمار نو - استعمار
 ۴) استعمارگر - استعمار قدیم و استعمار نو - امپریالیسم

۴۰- کدام گزینه در ارتباط با تجمع قدرت رسانه در دست صاحبان ثروت صحیح است؟

- ۱) تجمع قدرت رسانه در دست صاحبان ثروت باعث می‌شود که جوامع غربی مدیریت خود را در گزینش عناصر مناسب فرهنگ غیر غربی از دست بدهند.
- ۲) تجمع قدرت رسانه در دست صاحبان ثروت باعث می‌شود که سازوکارهای دموکراسی تقویت شود.
- ۳) تجمع قدرت رسانه در دست صاحبان ثروت باعث می‌شود که نه تنها هویت فرهنگی جوامع غیر غربی متزلزل شود بلکه آشکارا، ارزش‌های دموکراتیک جهان غرب نیز به سخره گرفته می‌شود.
- ۴) تجمع قدرت رسانه در دست صاحبان ثروت باعث می‌شود که مرزهای جغرافیایی و سیاسی فرو ریزد و با تربیت نخبگان کشورهای غربی و تغییر مرجعیت علمی غرب، علوم طبیعی و علوم انسانی توزیع شوند.

۴۱- به ترتیب هر یک از توضیحات زیر مربوط به کدام یک از ویژگی‌های مسئله است؟

- عدم شناسایی دقیق توانمندی‌ها باعث استفاده از راه‌حل‌های غیرمنطقی می‌شود.
- شناخت میزان دانش فعلی‌تان به شما کمک می‌کند تا موانع احتمالی را به خوبی بشناسید و راه‌حل‌های بهتری ارائه دهید.
- وقتی این ویژگی روشن نباشد، درک از مسئله ناقص خواهد بود.
- (۱) در جریان حل مسئله، توانمندی‌های ما محدود است - در جریان حل مسئله موقعیت فعلی یا مبدأ باید مشخص باشد - هدفمند بودن
- (۲) حل مسئله (یک فرایند و جریان) تحت کنترل است - در جریان حل مسئله موقعیت فعلی یا مبدأ باید مشخص باشد - هدفمند
- (۳) در جریان حل مسئله، توانمندی‌های ما محدود است - حل مسئله (یک فرایند و جریان) تحت کنترل است - در جریان حل مسئله موقعیت فعلی یا مبدأ باید مشخص باشد
- (۴) هدفمند است - حل مسئله (یک فرایند و جریان) تحت کنترل است - در جریان حل مسئله، موقعیت فعلی یا مبدأ باید مشخص باشد

۴۲- ترتیب مراحل حل مسئله در کدام گزینه به درستی ذکر شده است؟

- (۱) تشخیص مسئله - ارزیابی راه‌حل - به‌کارگیری روش‌های مناسب - انتخاب راه‌حل‌های جایگزین - بازبینی و اصلاح راه‌حل
  - (۲) تشخیص مسئله - به‌کارگیری روش‌های مناسب - ارزیابی راه‌حل - بازبینی و اصلاح راه‌حل - انتخاب راه‌حل‌های جایگزین
  - (۳) به‌کارگیری روش‌های مناسب - تشخیص مسئله - ارزیابی راه‌حل - بازبینی و اصلاح راه‌حل - انتخاب راه‌حل‌های جایگزین
  - (۴) تشخیص مسئله - انتخاب راه‌حل‌های جایگزین - به‌کارگیری روش‌های مناسب - ارزیابی راه‌حل - بازبینی و اصلاح راه‌حل
- ۴۳- به ترتیب «اثر نادیده گرفتن حل مسئله برای مدت زمانی مشخص، ... و همچنین تأثیر یادگیری‌های گذشته بر حل مسئله را ... می‌گویند.» و جمله (از زاویه دیگر به مشکلات نگریستن) مربوط به کدام عامل موثر در حل مسئله است؟

- (۱) انتقال - اثر نهفتگی - نوع نگاه به مسئله
- (۲) انتقال - اثر نهفتگی - نادیده گرفتن حل مسئله برای مدتی خاص
- (۳) اثر نهفتگی - انتقال - نادیده گرفتن حل مسئله برای مدتی خاص
- (۴) اثر نهفتگی - انتقال - نوع نگاه به مسئله

۴۴- به ترتیب در کدام گزینه پاسخ صحیح جاهای خالی مشخص شده ذکر شده است؟

«عدم دستیابی ... به یک ... به دلیل ... با توجه به ...»

- (۱) به موقع - راه‌حل مناسب - مشکلات نامحدود - شرایط موجود
- (۲) فوری - هدف مشخص - مشکلات نامحدود - شرایط موجود
- (۳) فوری - هدف مشخص - موانع مشخص - امکانات و توانمندی‌های محدود
- (د) به موقع - راه‌حل مناسب - موانع مشخص - امکانات و توانمندی‌های محدود

۴۵- کدام یک از شاخص‌های زیر، در تقسیم شدن مسئله‌ها به دو گروه (خوب تعریف شده) و (بد تعریف شده) نقش ندارد؟

- (۱) فهرست اقدامات یا راهبردهای در دسترس
- (۲) امکان تضمین دستیابی یا عدم دستیابی به هدف
- (۳) تعریف دقیق مسئله
- (۴) شناسایی موقعیت اولیه

۴۶- نوع رمزگردانی و زمان بازیابی حافظه‌ی حسی و کوتاه‌مدت چگونه است؟ (به ترتیب)

- ۱) حسی (همراه با توجه) و حدود نیم ثانیه - حسی و چند دقیقه
- ۲) حسی و حدود نیم ثانیه - حسی (همراه با توجه) و چند دقیقه
- ۳) عمدتاً حسی و چند دقیقه - حسی و معنایی (همراه با توجه) و چند دقیقه
- ۴) حسی و نیم ثانیه - حسی (همراه با توجه) و حدود چند ثانیه

۴۷- کدام یک از جمله‌های زیر، کارکردهای مهم حافظه‌ی کاری را بیان نمی‌کند؟

- ۱) مریم با محاسبات ذهنی خود، عدد ۱۲ را با ۷ جمع می‌کند.
- ۲) مریم برای مصاحبه‌ی چند دقیقه‌ای، جملات رساله را به حافظه می‌سپارد.
- ۳) مریم برای شروع کنفرانس فردا، شعر کوتاهی را حفظ می‌کند.
- ۴) مریم برای یادگیری آشپزی، دستورالعمل غذاها را هر روز تمرین می‌کند.

۴۸- «علی برای کلاس ادبیات فردا سعی می‌کند یک شعر از سعدی را حفظ کند. او عقیده دارد که اگر چیزی را که می‌خواهم حفظ کنم به

آن علاقه‌ای نداشته باشم، به راحتی نمی‌توانم رمزگردانی کنم. علی سعی می‌کند علاوه بر واژگان، معانی آن‌ها را هم بفهمد و همیشه به

خاطر می‌سپارد که بهترین زمان مرور مطالب، چند ساعت بعد از یادگیری آن است.»

- با توجه به متن بالا به ترتیب مشخص کنید که علی برای حافظه‌ی بهتر داشتن، چگونه مطالعه می‌کند؟

- ۱) بیان اهمیت مطالب - کاهش اثر تداخل مطالب - کاهش فاصله‌ی زمانی بین یادگیری یک مطلب و یادآوری آن
- ۲) ساماندهی مطالب - کاهش اثر تداخل مطالب - کاهش فاصله‌ی زمانی بین یادگیری یک مطلب و یادآوری آن
- ۳) بیان اهمیت مطالب - پرهیز از هم‌زمانی چند فعالیت - مرور کارآمد
- ۴) ساماندهی مطالب - پرهیز از هم‌زمانی چند فعالیت - مرور کارآمد

۴۹- کدام یک از گزینه‌های زیر نادرست است؟

- ۱) در چهارمین مرحله از روش (پس‌خبا)، باید جواب‌ها را بیان کنیم و در صورت لزوم دوباره متن را بخوانیم.
- ۲) بیشتر افرادی که می‌گویند حافظه‌ی ما ضعیف است، مشکل حافظه ندارند، بلکه مشکل توجه دارند.
- ۳) رمزگردانی بیشتر مطالب به صورت دیداری است، اگر همین اطلاعات به صورت شنیداری هم رمزگردانی شوند، رمزگردانی قوی‌تر می‌شود.
- ۴) اگر اطلاعات را به صورت معنایی تبدیل و از معانی مختلف برای سپردن به حافظه استفاده کنیم، مطالب، دیرتر فراموش می‌شوند.

۵۰- به ترتیب از آنجا که شکل‌گیری حافظه‌ی کاری، علاوه بر اثرپذیری از زمان، تابع ... ما هم هست، بنابراین ظرفیت ذخیره‌سازی و ... ،

برخلاف ... می‌تواند بیشتر باشد.

- ۱) میزان استفاده - زمان بازیابی اطلاعات - حافظه‌ی کوتاه‌مدت
- ۲) میزان استفاده - زمان رمزگردانی اطلاعات - حافظه‌ی بلندمدت
- ۳) میزان یادگیری - زمانی بازیابی اطلاعات - حافظه‌ی بلندمدت
- ۴) میزان یادگیری - زمان رمزگردانی اطلاعات - حافظه‌ی کوتاه‌مدت

پاسخ غیر حضوری

دوره می متوسطی دوم

(پایه یازدهم انسانی)

۶ بهمن ماه ۹۶

بنیاد علمی آموزشی قلم چی (دفتر مام)

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطين بلاک ۹۲۳ - تلفن چهار رقمی ۶۴۶۳-۰۲۱-۰۱۵۱۶۵

«تمام داری‌ها و درآمدهای بنیاد علمی آموزشی قلم چی وقف عام است بر گسترش دانش و آموزش»

علوم و فنون ادبی

۱- گزینه‌ی «۲»

(ترکیبی)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: در این گزینه، «نصیحت» به «باد» تشبیه شده و «عالم» دارای آرایه‌ی مجاز است.

گزینه «۳»: در این گزینه «عارض گلگون» دارای آرایه‌ی تشبیه و «سنبل» نیز دارای آرایه‌ی مجاز به علاقه‌ی شباهت است.

گزینه «۴»: در این گزینه «چاه عشق» دارای آرایه‌ی تشبیه و «نرگس» دارای آرایه‌ی مجاز به علاقه‌ی شباهت است.

۲- گزینه‌ی «۳»

(صفحه‌ی ۵۳ تا ۵۶)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: ماه کنعانی من: مجاز از یار شاعر

گزینه «۲»: چوگان: مجاز از موی خمیده

گزینه «۴»: زنجیر: مجاز از زلف یار

۳- گزینه‌ی «۴»

(صفحه‌ی ۵۳ تا ۵۶)

در گزینه «۴»، «ماه» در معنای اصلی خود به کار رفته است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «جگر» مجاز از «جرات و شجاعت» است.

گزینه «۲»: «دست» مجاز از «انگشتان» است.

گزینه «۳»: «آسمان» مجاز از «کل آفرینش» است.

۴- گزینه‌ی «۱»

(ترکیبی)

د) «پرده‌ پندار» تشبیه فشرده‌ی ترکیبی است.

ب) «تشنگی» و «آب زندگانی» مجاز به علاقه‌ی شباهت است.

الف) «مرگ آینه است» تشبیه فشرده‌ی غیر ترکیبی است.

ج) «تو»: {محذوف}: مشبه / در شجاعت: وجه شبه / شیر ربانی: مشبه به ← (تشبیه گسترده)

۵- گزینه‌ی «۴»

(صفحه‌ی ۵۳ تا ۵۶)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «حلق» در این بیت در معنای مجازی خود به کار رفته است.

گزینه «۲»: در این بیت، هر دو «سر» معنی مجازی می‌دهد.

گزینه «۳»: «گوش» در معنی مجازی به کار رفته است.

۶- گزینه‌ی «۴»

(صفحه‌ی ۶۳)

ضرب‌المثل‌ها و الفاظ محاوره که زبان غزل دوره‌ی صفوی را به افق خیال عامه نزدیک کرده، سخن کلیم کاشانی را برجسته ساخته است.

۷- گزینه‌ی «۱»

(صفحه‌ی ۶۲)

واقع‌گرایی شاخصه‌ی اصلی شعر وحشی بافقی است و محتشم کاشانی در سرودن شعر مذهبی معروف و ترکیب‌بند عاشورایی او زبانزد است.

۸- گزینه‌ی «۳»

(صفحه‌ی ۶۱ و ۶۳)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: هر چند شاهان صفوی در ترویج و نفوذ زبان ترکی در ایران نقش بسزایی داشتند؛ اما کم و بیش به زبان فارسی نیز کتاب نوشته یا شعر گفته‌اند.

گزینه «۲»: «سبک عراقی در نیمه‌ی دوم قرن دهم به اوج خود رسیده بود.

گزینه «۴»: فرهنگ هند در این دوره از فرهنگ ایرانی همچنان تأثیر می‌پذیرفت و شاهان گورکانی هند نیز همگی به فارسی سخن می‌گفتند.

۹- گزینه‌ی «۲»

(صفحه‌ی ۶۲ و ۶۳)

الف) بابافغانی شیرازی از شعرای تأثیرگذار قرن دهم در ایران است که شعرش از نظر دقت، ظرافت و رقت معانی مشهور است.

ب) وحشی بافقی نیز از دیگر شاعران قرن دهم است که سبک شعرش حد واسط سبک دوره‌ی عراقی و دوره‌ی بعد، یعنی سبک هندی است.

ج) صائب تبریزی معروف‌ترین شاعر سبک هندی است.

د) از ویژگی‌های عمده‌ی شعر بیدل دهلوی، مضمون‌های پیچیده و استعاره‌های رنگین، خیال‌انگیز و سرشار از ابهام و تخیل‌های رمزآمیز شاعرانه است.

۱۰- گزینه‌ی «۳»

(صفحه‌ی ۶۰ تا ۶۳)

در عهد صفوی، هم‌زمان با رشد ادبیات در هند، اصفهان نیز که پایتخت و محل اجتماع شعرا و فضلا بود، از دیدگاه ادبی توسعه یافت و به «مادرشهر» مبدل شد.

تاریخ (۲)

۱۱- گزینه‌ی «۳»

(صفحه‌های ۶۶ و ۶۸ و ۷۰)

الف) عباسیان خود را مصداق اهل بیت و شایسته‌ی جانشینی رسول خدا (ص) می‌دانستند.

ب) دومین خلیفه عباسی، منصور، نقش زیادی در تحکیم و تثبیت حکومت عباسیان داشت.

ج) منصور، هارون الرشید و مأمون به مراتب قدرت و تأثیرگذاری بالاتری در تاریخ سلسله عباسیان داشتند.

د) پیشینه تأسیس دیوان در دوران اسلامی به زمان عمر بن خطاب برمی‌گردد.

۱۲- گزینه‌ی «۲»

(صفحه‌ی ۶۹)

مأمون تحت تأثیر وزیر قدرتمند خود، فضل بن سهل، مرکز خلافت را از بغداد به مرو منتقل کرد.

۱۳- گزینه‌ی «۱»

(صفحه‌ی ۷۱ و ۷۳)

ارزیابی، محاسبه و گردآوری مالیات زمین‌های کشاورزی، از وظایف دیوان استیفاء (خراج) بود و مأمون به منظور کسب حمایت شیعیان، مهار قیام‌های علویان و جلب اعتماد خراسانیان، اسام رضا (ع) را از مدینه به مرو منتقل و مجبور به پذیرش مقام ولایتعهدی خود کرد.

۱۴- گزینه‌ی «۳»

(صفحه‌ی ۹۲ و ۹۳)

اظهار اطاعت امیران سلسله‌های طاهریان و سامانیان نسبت به خلفای بنی عباسی به قدرت آنان در زمام مردم مسلمان مشروعیت و مقبولیت می‌بخشید و روابط حکومت علویان طبرستان با خلافت عباسی همواره خصومت آمیز بود و امیران آل بویه بیش از یک قرن خلافت عباسی را تحت سلطه خود داشتند.

۱۵- گزینه‌ی «۱»

(صفحه‌ی ۹۴)

مهمترین پیامد سیاسی ظهور حکومت‌های ایرانی، کاهش و زوال تدریجی سلطه سیاسی - نظامی خلفای عباسی بر ایران بود و تصویر صورت سؤال بند امیر از آثار دوره عضدالدوله فرمانروای آل بویه، در مرودشت فارس است.

۱۶- گزینه‌ی «۲»

(صفحه‌ی ۷۵)

از اواخر دوران مستنصر حکومت فاطمیان دچار ضعف سیاسی و بحران اقتصادی شد. حملات پیایی سلجوقیان به قلمرو خلافت فاطمی و سپس شروع جنگ‌های صلیبی، وضعیت آن را بدتر کرد. حکومت فاطمیان سرانجام توسط صلاح الدین ایوبی منقرض شد.

۱۷- گزینه‌ی «۴»

(صفحه‌ی ۸۱ تا ۸۳)

الف) سپاه ایران با شکست اعراب مسلمان در جنگ جسر بیشتر متصرفات آنان را پس گرفت.

ب) اعراب مسلمان در نبرد قادسیه سپاه ایران را شکست دادند و تیسفون پایتخت ساسانیان را پس از مدتی محاصره تسخیر کرد.

پ) پیروزی اعراب مسلمان در جنگ نهاوند سرنوشت حکومت ساسانی را قطعی کرد.

۱۸- گزینه‌ی «۱»

(صفحه‌ی ۹۷ و ۹۸)

پایه‌گذار فلسفه مشایی محمد فارابی نام دارد و جرج سارتن، پدر تاریخ علم، رازی را بزرگترین پزشک اسلام و قرون وسطا شمرده است و کتاب قانون ابن سینا نه فقط در ایران و جهان اسلام، که در اروپا نیز تا چندین قرن به عنوان یک منبع و مرجع معتبر پزشکی باقی ماند.

۱۹- گزینه‌ی «۳»

(صفحه‌ی ۷۲ و ۷۳)

بیت الحکمه در اصل برای تألیف و ترجمه کتاب‌ها از زبان‌های مختلف به‌وجود آمده بود و مناره مسجد جامع سامرا در دوره خلافت متوکل ساخته شد.

۲۰- گزینه‌ی «۴»

(صفحه‌ی ۹۵ تا ۹۷)

در سده‌های نخستین هجری، مساجد مهم‌ترین مراکز آموزشی بودند و در دوره سامانیان، زبان فارسی به عنوان زبان علم و دین در کنار عربی قرار گرفت و دانشنامه‌های اثر ابن سینا سهم بسزایی در مطرح کردن زبان فارسی به عنوان زبان علم داشت.

جغرافیا (۲)

۲۱- گزینه‌ی «۲»

(صفحه‌ی ۹۲)

شرکت‌های چند ملیتی که عمدتاً آمریکایی و اروپایی هستند با احداث مزارع تک محصولی تخصصی در کشورهای نواحی استوایی سرمایه‌گذاری می‌کنند و از نیروی کار ارزان قیمت آن‌ها در مزارع خود بهره می‌برند.

۲۲- گزینه‌ی «۴»

(صفحه‌ی ۶۹)

مطالعه نواحی فرهنگی از مهم‌ترین موضوعات جغرافیای فرهنگی است. جغرافیای فرهنگی یکی از شاخه‌های دانش جغرافیاست. منظور از یک خانواده زبانی، گروه بزرگی از زبان‌هاست که یک ریشه اصلی دارند.

۲۳- گزینه‌ی «۳»

(صفحه‌ی ۸۷ و ۹۰)

ایالات متحده آمریکا، اتحادیه اروپا، استرالیا، زلاندنو، آرژانتین و برزیل از مهم‌ترین مراکز دامداری تجاری در جهان هستند و بیشتر برنج دنیا در قاره آسیا، به ویژه آسیای شرقی و جنوب شرقی، کشت می‌شوند.

۲۴- گزینه‌ی «۱»

(صفحه‌ی ۸۴)

فعالیت‌های نوع اول (کشاورزی) به فعالیت‌هایی که گفته می‌شود که با استخراج و به دست آوردن مواد خام یا محصول از زمین یا دریا سر و کار دارند و فعالیت‌های نوع دوم (صنعت) شامل فعالیت‌هایی است که طی آن‌ها منابع و مواد اولیه در کارخانه‌ها تغییر شکل می‌یابند و فعالیت‌های نوع سوم (خدمات) به فعالیت‌هایی گفته می‌شود که در فرآیند آن‌ها خدماتی به دیگران ارائه می‌شود مانند: حمل و نقل، بانکداری، امور پزشکی و درمانی، امور آموزشی و قضایی.

۲۵- گزینه‌ی «۴»

(صفحه‌ی ۹۲)

از نظر کارشناسان محیط زیست، در کشت تخصصی تک محصولی، به دلیل اینکه مزارع سالیان متمادی به کشت یک محصول اختصاص می‌یابند، خطر فرسایش و ضعیف شدن خاک زیاد است.

۲۶- گزینه‌ی «۲»

(صفحه‌ی ۹۱)

مرکبات از محصولات کشاورزی پلانتیشن محسوب نمی‌شود.
توضیح نکات درسی:

محصولات کشاورزی پلانتیشن‌ها: کاکائو، آناناس، قهوه، نیشکر، پنبه، موز، نخل روغنی، چای، کاتوجو

۲۷- گزینه‌ی «۱»

(صفحه‌ی ۹۰ تا ۹۲)

تشریح عبارتهای نادرست:

(ب) بیشتر مزارع تک محصولی نواحی استوایی در نزدیکی ساحل دریاها واقع شده‌اند تا بتوان از کشتی برای صدور محصولات به نواحی مختلف جهان استفاده کرد.
(پ) دامداری تجاری ممکن است در کنار مزارع بزرگ غله تجاری ایجاد شوند و از بقایای محصولات کشاورزی برای تغذیه دام استفاده کنند.

۲۸- گزینه‌ی «۱»

(صفحه‌ی ۸۷)

در کشورهای آسیایی و آفریقایی بخش عمده غذای مردم را غلات تشکیل می‌دهد و حدود ۴۰ درصد از ذرت جهان در آمریکا تولید می‌شود.

۲۹- گزینه‌ی «۱»

(صفحه‌ی ۷۹ تا ۸۱)

گاهی پخش و انتشار از یک فرهنگ به فرهنگ‌های دیگر جهان بدون آنکه فرهنگ‌ها در تماس مستقیم با یکدیگر باشند، اتفاق می‌افتد.

۳۰- گزینه‌ی «۳»

(صفحه‌ی ۷۱)

امروزه در اثر رشد ارتباطات و فناوری اطلاعات، برخی از زبان‌ها در جهان غلبه بیشتری پیدا کرده‌اند.

جامعه‌شناسی (۲)

۳۱- گزینه‌ی «۳»

(صفحه‌ی ۵۶)

جامعه جهانی بر اساس ویژگی‌های فرهنگی و قدرت تأثیرگذاری جوامع مختلف، حالت‌های متفاوتی به خود می‌گیرد و به میزانی که آن فرهنگ ویژگی‌های مطلوب یک فرهنگ جهانی را داشته باشد، جامعه جهانی از انسجام برخوردار خواهد بود.

۳۲- گزینه‌ی «۲»

(صفحه‌ی ۶۷)

اقتصاد کشورهای استعمار شده و تحت نفوذ، به بازار مصرف کالاهای تولید شده کشورهای غربی تبدیل می‌شود. این کشورها، نیروی کار و مواد خام مورد نیاز کشورهای غربی را تأمین می‌کنند و در اغلب موارد، کشورهای تحت نفوذ و استعمارزده به سوی اقتصاد تک محصولی سوق داده می‌شوند و در نهایت مبادلات تجاری در سطح جهانی به گونه‌ای نامتعادل انجام می‌شود.

۳۳- گزینه‌ی «۴»

(صفحه‌ی ۷۹)

موارد (الف) تا (ج) جدول:

(الف) ریکاردو مخالف دخالت دولت در اقتصاد بود.

(ب) دیکنز در آثار خود وضعیت نوانخانه‌ها را در قالب طنز خشن به سخره گرفت.

(ج) مالتوس معتقد بود کسانی که در فقر متولد می‌شوند، حق حیات ندارند.

۳۴- گزینه‌ی «۲»

(صفحه‌ی ۸۱)

مارکس در نیمه دوم قرن نوزدهم به نقد لیبرالیسم اقتصادی پرداخت، از نظر او چالش‌های جامعه سرمایه‌داری، تنها با یک حرکت انقلابی قابل حل بود. جامعه آرمانی مارکس از فردگرایی لیبرالیستی و اقتصاد سرمایه‌داری عبور می‌کرد، مالکیت خصوصی را از بین می‌برد و صورتی سوسیالیستی و کمونیستی پیدا می‌کرد.

۳۵- گزینه‌ی «۴»

(صفحه‌ی ۸۰ و ۸۳)

عبارات بیان شده در صورت سؤال به ترتیب بیانگر، (الف) چالش بلوک شرق و غرب (ب) چالش بلوک شرق و غرب و (ج) چالش فقر و غنا است.

۳۶- گزینه‌ی «۲»

(صفحه‌ی ۷۳)

علوم انسانی غربی حیات و زندگی آدمی را بدون توجه به ابعاد معنوی آدمی، به گونه‌ای سکولار و دنیوی تعریف می‌کند و آن را سازمان می‌دهد.

۳۷- گزینه‌ی «۱»

(صفحه‌ی ۵۷ و ۵۸)

جامعه جهانی قبل از ظهور غرب جدید به صورت امروز نبوده است؛ فرهنگ‌ها و تمدن‌های مختلف، هر یک در بخشی از جهان، حاکمیت و قدرت سیاسی مربوط به خود را به وجود آورده بودند. روابط اقتصادی، سیاسی، نظامی و فرهنگی بین کشورهای مختلف با حاکمیت‌های متفاوت برقرار بود و جامعه جهانی که از طریق این روابط شکل می‌گرفت. فرهنگ‌های مختلف نیز می‌توانستند از مرزهای جغرافیایی خود از طریق روابط تجاری یا گفتگوهای مستقیم علمی و معرفتی عبور کنند. فرهنگ غرب از سده هفدهم تا بیستم، شکل جدیدی به روابط میان جوامع با جامعه جهانی بخشید.

۳۸- گزینه‌ی «۳»

(صفحه‌ی ۵۸ تا ۶۰)

تشریح عبارت نادرست:

(ج): صحیح عبارت نادرست: در دو سده نوزدهم و بیستم سازماندهی سیاسی و اقتصادی جدیدی شکل گرفت که جوامع غربی را به صورت جوامع مرکزی و دیگر جوامع را به صورت جوامع پیرامونی در آورد.

۳۹- گزینه‌ی «۲»

(صفحه‌ی ۶۲)

جوامع استعمارزده به رغم مقاومت‌هایی که در طی قرن بیستم انجام دادند، با استعمار نو و فرانو مواجه شدند و استعمار عامل مهمی بود که باعث ادغام جوامع غیرغربی در نظام جهانی جدید شد.

۴۰- گزینه‌ی «۳»

(صفحه‌ی ۷۲ و ۷۳)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: در شرایطی که جوامع غیر غربی، مدیریت خود را در گزینش عناصر مناسب فرهنگ غربی از دست می‌دهند، غرب مدیریت انتقال فرهنگ غرب را در چارچوب اهداف اقتصادی و سیاسی خود به دست می‌گیرد.

گزینه «۲»: تجمع قدرت رسانه در دست صاحبان ثروت موجب به سخره گرفته شدن ارزش‌های دموکراتیک غرب می‌شود.

گزینه «۴»: جهان غرب از طریق رسانه با تربیت نخبگان کشورهای غیرغربی بیشتر با تثبیت مرجعیت علمی غرب و توزیع هدفمند علوم طبیعی و انسانی انجام می‌شوند.

روان‌شناسی

۴۱- گزینه‌ی «۱»

(صفحه‌های ۱۱۶، ۱۱۹ و ۱۲۰)

جمله‌ی عدم شناسایی دقیق توانمندی‌ها باعث استفاده از راه‌حل‌های غیرمنطقی می‌شود مربوط به ویژگی «در جریان حل مسئله، توانمندی‌های ما محدود است». جمله‌ی شناخت میزان دانش فعلی‌تان به شما کمک می‌کند تا موانع احتمالی را به خوبی بشناسید و راه‌حل‌های بهتری ارائه بدهید، مربوط به ویژگی «در جریان حل مسئله موقعیت فعلی یا مبدأ باید مشخص باشد» می‌شود و وقتی هدف روشن نباشد، درک از مسئله ناقص خواهد بود.

۴۲- گزینه‌ی «۲»

(صفحه‌ی ۱۱۹ و ۱۲۰)

ترتیب صحیح مراحل حل مسئله به صورت زیر است:
تشخیص مسئله - بکارگیری روش‌های مناسب - ارزیابی راه‌حل - بازبینی و اصلاح راه‌حل - انتخاب راه‌حل‌های جایگزین

۴۳- گزینه‌ی «۴»

(صفحه‌ی ۱۲۱ تا ۱۲۳)

اثر نادیده گرفتن حل مسئله برای مدت زمانی مشخص، اثر نهفتگی و تأثیر یادگیری‌های گذشته بر حل مسئله را انتقال می‌گویند.
جمله (از زاویه دیگر به مشکلات نگریستن) مربوط به نوع نگاه به مسئله که یکی از عوامل مؤثر در حل مسئله می‌باشد.

۴۴- گزینه‌ی «۳»

(صفحه‌ی ۱۱۶)

مسئله عبارت است از: عدم دستیابی فوری به یک هدف مشخص به دلیل موانع مشخص با توجه به امکانات و توانمندی‌های محدود.

۴۵- گزینه‌ی «۳»

(صفحه‌ی ۱۱۸)

تعریف دقیق مسئله از شاخص‌های مورد نظر تقسیم مسئله به دو گروه (خوب تعریف شده) و (بد تعریف شده) نیست بلکه تعریف دقیق هدف یکی از شاخص‌های آن می‌باشد.

۴۶- گزینه‌ی «۲»

(صفحه‌ی ۹۵)

نوع رمزگردانی در حافظه حسی، حسی است و زمان بازبایی آن حدود نیم ثانیه می‌باشد و برای حافظه کوتاه‌مدت، حسی (همراه با توجه) و چند دقیقه می‌باشد.

۴۷- گزینه‌ی «۴»

(صفحه‌ی ۹۶)

حافظه کاری دو کارکرد مهم زیر را انجام می‌دهد:

۱) مطالبی را که به مدت کوتاه لازم داریم، ذخیره می‌کند. (جمله‌های گزینه‌های «۲» و «۳» به همین کارکرد اشاره می‌کند).

۲) فضای کار برای فعالیت جاری ذهن فراهم می‌کند. (جمله گزینه «۱» به همین کارکرد اشاره می‌کند).

در گزینه «۴»: ما حافظه بلندمدت را داریم زیرا مریم تلاش می‌کند با تعریف و بازگویی، اطلاعات حافظه کوتاه را به بلندمدت منتقل کند.

۴۸- گزینه‌ی «۱»

(صفحه‌ی ۱۰۵)

جمله (چیزی را که دوست نداشته باشیم، به راحتی رمزگردانی نمی‌شود) مربوط به بیان اهمیت مطالب است. جمله (برای کنترل اثر تداخل، یادگیری عمیق داشته باشید. سعی کنید علاوه بر واژگان، معانی آنها را هم بفهمید) مربوط به کاهش اثر تداخل مطالب است و جمله (بهترین زمان مرور مطالب، چند ساعت بعد از یادگیری) است، مربوط به کاهش فاصله زمانی بین یادگیری یک مطلب و یادآوری آن است.

۴۹- گزینه‌ی «۳»

(صفحه‌ی ۱۰۵ و ۱۰۶)

رمزگردانی بیشتر مطالب به صورت شنیداری است. اگر همین اطلاعات به صورت دیداری هم رمزگردانی شوند، رمزگردانی قوی‌تر می‌شود.

۵۰- گزینه‌ی «۱»

(صفحه‌ی ۹۷)

از آنجا که شکل‌گیری حافظه کاری، علاوه بر اثرپذیری از زمان، تابع میزان استفاده ما هم هست، بنابراین ظرفیت ذخیره‌سازی و زمان بازبایی اطلاعات، برخلاف حافظه کوتاه‌مدت، می‌تواند بیشتر باشد.